Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши.
22 АВГУСТ 1967 й.
СЕШАНБА
№ 196 (352)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Бизнинг суҳбат

ИККИ КУН ДАМ ОЛАМИЗ

Пойтахтамиздаги кўпгина корхоналар беш кунлик иш ҳафтасига ўтди. Икки дам олиш куни сизнинг ихтиёрингизда бўлди. Ундан унумли фойдалана билиш келгуси ҳафта меҳнат фаолиятингиз учун замин ҳозирлайди.

Сиз шанба ва якшанба кунлари қандай дам оласиз! Мухбиримиз ана шу савол билан Бутуниттифоқ граммафон пластинкалари «Мелодия» фирмасининг Тошкент заводи ишчиларига мурожаат қилди. Мана, уларнинг жавоблари

●

В. П. ДЕМИДОВ,
завод касаба союз комитетининг раиси:

—Корхонамиз шаҳардаги бошқа корхоналарга қараганда анча илгари беш кунлик иш ҳафтасига ўтди. Ишчиларимиз, байрамлар билан ҳисоблаганда, йилига 52 дам олиш кунига эга бўлса, эндиликда 100 дан ортиқ шундай кунга эга бўлдилар. Шанба ва якшанба дам олиш кунларини қандай қилсак кўнгилли ва мазмунли ўтказса бўлади, деган масалада касаба союз мажлиси чақирдик. Унда кўпгина яхши таклифлар айтилди.

Завод маъмурияти ишчилар ихтиёрига тўртта автобус ажратди.

Корхонамиз ишчилари дам олиш кунларидан бир-икки кун илгари қайси жойга бориш истагида эканликларни билдирадилар. Кўпчиликнинг таклифи билан, ажратилган автобуслардан унумли фойдаланилади. Илгари шаҳардан ташқаридаги оромгоҳ жойларга 15—20 кишидан иборат группа чиқадиган бўлса, эндиликда бу сон 10—15 баравар кўпайди.

Чордара ва Сирдарёда балиқ овида бўлдик. Чимён тоғларида мириқиб дам олдик. Иссиқ кўлда 150 кишига мўлжалланган дам олиш уйимиз бор. Бу ерда ҳозиргача 350 га яқин ишчи ҳордиқ чиқарди.

Клубимизда «Аврора» дан космик эрагача деган мавзуда ишчилар лекторийси ишлаб турибди. Бу ерда революция ветеранлари тез-тез меҳмон бўлиб турадилар. Революция ветеранларининг бир неча учрашув кечаларини ўтказдик.

Кейинги вақтларда Чирчиқ, Самарқанд ва Бухорога экскурсиялар уюштирдик. Саноат шаҳарларининг тарихий ёдгорликлари бизда яхши таассурот қолдирди. Яхшиси ишчиларнинг ўзи билан суҳбатлашинг. Уларнинг ўзлари ҳикоя қилиб беради.

●

С. ХОЛМИРЗАЕВ,
мастер, коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи:

—Бригадамизнинг 60 аъзоси бор. Биз жуда иноқ яшаймиз. Беш кунлик иш ҳафтасини муваффақиятли якунлаб, дам олиш кунларимизни шаҳар атрофидаги гўзал табиат қучоғида ўтказиш учун отланамиз.

Коллектив бўлиб бригадамиз аъзолари билан фильмлар томоша қилдик.

Ўтган дам олиш кунлари «Тошкент денгизи»да ҳордиқ чиқардик. Санъат саройида намойиш қилинаётган ҳинд бадиий фильмларини коллектив бўлиб кўрмоқдамиз.

●

Т. ХУДОЙБЕРГАНОВА.
«Сувенир» участкасининг смена бошлиғи:

— Дам олиш кунларини оиламиз билан шаҳардан ташқарида ўтказишга одатланиб қолдик. «Зангори кўл» оила аъзоларимизни ҳамиша ўзига чорлайди. Унинг зилол сувлари, пляжлари, сўлим боғлари қучоғида бўлиб, тоза ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олиш меҳнат чарчоғини чиқаради, руҳимизни енгиллаштиради. Янги куч ва ғайрат билан меҳнат ҳафтасини бошлашимизга ёрдам беради.

Тошкентдаги Узбекистон пахтачилик машинасозлиги — «Узхлопкомаш» заводи коллективи Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақани қизитиб, мамлакатимиз пахта саноати учун лозим бўлган буюртмаларни ўз вақтида тайёрлаш учун фидокорона меҳнат қилаётир.

Суратда: бош йиғув цехининг пешқадам йиғувчи слесаридан Неъматилла Тоштанов билан Кostas Этерас янги агрегатларни йиғмоқдалар. Улар мунтазам равишда барча топшириқларини сифатли ва ортиғи билан адо этадилар.

М. Нуриддинов фотоси.

ЮБИЛЕЙ СПЕКТАКЛЛАРИ

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ТЕАТРИНИНГ БОШ РЕЖИССЁРИ РАЗЗОҚ ҲАМРОЕВ ТАРАҚҚИЙПАРВАР ЎЗБЕК ШОИРИ МУҚИМИЙ ҲАҚИДАГИ СПЕКТАКЛНИНГ ЯНГИ ВАРИАНТИНИ САҲНАЛАШТИРИШГА КИРИШДИ.

ТЕАТР КОЛЛЕКТИВИ СОВЕТ ҲОКИМИЯТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ ШОИР ВА ДРАМАТУРГ ТУРОБ ТЎЛАНИНГ «ҚИЗ БУЛОҚ» НОМЛИ СПЕКТАКЛИНИ ТАЙЁРЛАМОҚДА. БУ САҲНА АСАРИ ТОМОШАБИНЛАРГА ОИЛА МАСАЛАЛАРИ, ҲОЗИРГИ ЗАМОН ЁШЛАРИ ВА БОЛАЛАРНИ ТАРБИЯЛАШДА ОТА-ОНАЛАРНИНГ МАСЪУЛИЯТЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАДИ.

КЎЛ БЎЙЛАРИГА

Тошкент тракторсозлик заводининг меҳнаткашлари дам олиш кунларини шаҳар ташқарисидаги хушманзара жойларда ўтказишга одатланиб қолишган. Улар ҳар якшанба куни шаҳримиз яқинидаги сўлим жойларга, тоғ қучоқларига чиқиб, сермазмун ҳордиқ чиқариб қайтадилар.

Кечаги якшанбада дам олиш учун завод ишчиларидан 35 киши шанба куни кечқурун Янгийўл шаҳри яқинидаги Мовий кўл бўйларига отландилар. Ишчилар корхона касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Токтаров бошчилигида дам олиб қайтдилар.

АҲОЛИ ТАЛАБИ

Бодомзор кўчаси билан 23-квартал ўртасида қатнай бошлаган 11-автобус кўпчиликнинг йўлини яқин қилмоқда. Бу яхши. Лекин автобус ҳамиша тиқилинч бўлади. Баъзан эса у тўхтамай ўтади. Бу бироз кишиларни ранжитмоқда. Агар машиналар сони кўпайтирилса ва автобус Тимирязев кўчасигача борадиган бўлса, айни муддао бўлур эди. Тимирязев кўчасидаги кишиларнинг талаби шу.

Н. МУЗАФФАРОВ,
педагог.

МУТАХАССИСЛАР МАКОНИ

Тошкент политехникумини мутахассислар маскани деса бўлади. 35 йил давомида бу ердан минглаб ҳар хил мутахассислар етишиб чиқди. Фақат шу йилнинг ўзида техникумга 1035 киши қабул қилинади. Улардан 360 киши кундузги ва 350 киши кечки бўлимларга олинади. Янги қабул қилинганлардан 225 киши сиртдан ўқийдилар.

Техникум директори М. Шомансуров ва қабул комиссиясининг масъул секретари С. Сайидалиев ўртоқларнинг айтишига қараганда тўқимачилик, полиграфия, мебель, оғир саноат корхоналари учун 9 хил ҳунар берадиган бўлимлар ишлайди.

Бу йил кундузги бўлимга 600 ўқувчидан ариза тушди. Энг характерлиси шундаки, бу йил ўзбек қизларидан ҳар йилгидан кўпроқ—148 ариза тушган. Техникум дирекцияти уларнинг ҳаммасини ўқишда қолдириш чорасини кўрмоқда. Шу мақсадда қўшимча равишда тикувчилик группаси очилди.

Яна бир янгилик, бу йил илгари йўқ бўлиб кетган металлни кесиш йўли билан ишлаш бўлими қайта тикланди, устки кийимларни моделлаштириш бўйича ўзбек группаси очилди.

Техникум аудиториялари лаборатория ва махсус кабинетлари янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилган.

БУДАПЕШТ. Венгрия пойтахтида янги ҳозирги замон метрополитени қурилмоқда.

Суратда: Ракоци кўчаси остидан ўтказилган туннелда иш қизитилмоқда.

МТИ—ТАСС фотоси.

Ҳаёт мактаби

Совет Армияси сафларида хизмат қилиш ҳар бир совет граждани учун ҳам фарз, ҳам қарздир. Армия сафларида совет ёшлари Ватан мудофаасига тайёр бўлиш йўлларини ўрганадилар. сиёсий жиҳатдан савияларини оширадилар ва жисмоний жиҳатдан чиниқадилар.

Бунга бизнинг бўлинмамиздан кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Биздаги жангчилар армияга чақирилгунча ҳеч қандай касбни билмаган бўлсалар, бу ерда турли ҳунар эгалари бўлиб олмоқдалар. Айрим дўстларим эса, ҳатто икки-учтадан касб ўрганишган. Мана, масалан, Йўлдош Эргашев автокранчи, Аббос Абдуқодиров электр пайвандчи, Ёри Абдулакимов геодезист, Хўжа Мирзаназаров қурувчи, Зиёд Ҳамроев пазанда, Босимбек Шералиев шофёр бўлиб хизмат қилмоқдалар. Улар армиядан қайтгач, тинч ҳаётда ҳам ўзларининг муносиб ўринларини эгаллай оладилар.

Хуллас, Совет Армиясида хизмат қилиш. — шарафли иш. Бу ерда ёшлар билим, одоб ўрганадилар, Ватаннинг ҳақиқий мудофаачилари бўлиб етишадилар. Совет Армияси катта ҳаёт мактабидир.

И. НОРМАТОВ,
сержант.

Қурилишлардан дараклар

⊙ АНДИЖОН. Андижон областидаги қишлоқларда панеллардан дастлабки уйлар йиғилди. Бу тежамли уй-жой бинолари Андижон районидаги Киров номли ва Задарё районидаги «Правда» колхозларининг посёлкалари ҳуснига-ҳусн қўшди.

«Облколхозстрой» трестининг бош инженери Ш. Абдураҳмонов ЎзТАГ мухбири М. Шерманга қуйидагиларни маълум қилди: Ана шундай уйлар Балиқчи, Уйчи, Ленин ва Хўжаобод районларидаги қишлоқларда ҳам пайдо бўлмоқда. Йил охиригача тажриба тариқасида область қишлоқларида ана шундай панеллардан юзта уй монтаж қилиш кўзда тутилади. Бундай уйларнинг ҳар бирида учтўрт хона, айвон ва ошхона бор, водопровод ҳамда канализация ўтказилган. Ҳар бир уйнинг фойдали майдони қарийб 40 квадрат метрни ташкил этади.

⊙ НУКУС, (ТАСС) Амударё қуйисида биринчи сабзавот консерваси заводи қурилмоқда. Завод бир йилда 7 миллион банка консерва ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади. 166-трестнинг қурувчилари Венгрия Халқ Республикаси етказиб берган технология ускуналарини монтаж қилишни тугалладилар.

Нукус яқинида ташкил қилинган ихтисослашган совхоз корхонанинг асосий хомашё базаси бўлади.

⊙ ТОШКЕНТ. Тошкент яқинидаги Қорасув қишлоғида пахта тозалаш заводи қурилмоқда. Завод темир-бетон конструкциялардан йиғилмоқда.

ЎЗБЕК МИЛЛИЙ КИЙИМЛАРИ ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИДА

Бугун Ватанимиз пойтахти Москвада модаларнинг халқаро жаҳон фестивали очилади. Фестивалда кундалик ишчи, спорт, дам олиш ва байрам кийим-кечакларидан 12 минг янги мода намойиш қилинади. Унда СССР, Чехословакия, АҚШ, Англия каби 25 давлат фаол қатнашади.

Шу йигирма беш давлат миллий кийим-кечаклари ўртасида Тошкент модалар уйининг 100 номдаги кийим-кечаклари бор. Уларнинг 70 проценти ўзбек миллий газламаларидан тикилган кийим-кечаклардир.

Янги модаларнинг халқаро жаҳон фестивали 5 сентябргача давом этади.

Москванинг Сокольний маданият ва истироҳат боғида ер юзи кишиларининг янги модадаги миллий кийим-кечаклари кўргазмаси ҳам ташкил қилинди.

«БИЗНИНГ ҲАМЗА»

Шоир Ғайратий биринчи ўзбек революционер шоири, ёзувчиси ва драматурги Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг қўл остида ишлаш шарафига муяссар бўлган кишилардан биридир. Октябрь юбилейи арафасида ёзувчи ўзининг устоз тўғрисидаги хотираларини ёзиб тугатди.

Ғайратий ўзининг «Бизнинг Ҳамза» деб аталган бу бадиий лавҳаларида ўзи бевосита қатнашган воқеаларни тасвирлайди.

Китобда Ҳамзанинг Йўлдош Охунбобоев, Фрунзе каби машҳур кишилар билан муносабатлари, таниқли композитор, артист ва ёзувчилар билан бўлган мулоқотлари тўғрисида батафсил ҳикоя қилади.

«Учқун» галантерея фирмасининг ишчилари шу кунларда улуғ байрам вахтасида туриб меҳнат қилмоқдалар. Улар байрамни муносиб совғалар билан кутиб олиш ниятида.

Суратда: фабриканинг илғор тўқувчиси Т. Улерова. У кунлик нормасини 115—120 процентга етказиб бажармоқда.

А. Тўраев фотоси.

Шимолдаги Двина дарёсининг ўзанидан Обь дарёсининг ўзанигача бундан 300 йил олдин рус денгизчилари саёҳат қилишган.

Елканли, моторли қайиқда овчи Дмитрий Буторин билан ёзувчи Михаил Скороходов боболар йўлидан бориб океанлар ва денгизлар устидан ўтишмоқчи бўлишди.

Шу йилнинг 14 май куни «Шчелья» Архангельскдан жўнаб кетди.

Ямалдан ўтиш жуда қийин бўлди. Жўшқин дарёлар ва ярим оролдан денгизчилар эшкак ҳамда елкан билан, баъзан қайиқни судраб ўтишди. Ҳали сафар узоқ.

Суратда: Сеяха дарёсида «МИ-4» «Шчелья»ни учратди.

А. Овчинников фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Қитъалардан хабарлар

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИДА

ДАДИЛ ҲУЖУМ

ХАНОЙ. Жанубий Вьетнам Озодлик армиясининг Куангчи вилоятида ҳаракат қилувчи жангчилари 11 августдан 12 августга ўтар кечаси Америка қўшинлари билан қўғирчоқ ҳукумат қўшинларининг вилоят марказидаги позицияларига дадил ҳужум қилдилар.

Вьетнам Информация агентлигининг хабар беришича, шу ҳужум натижасида Жанубий Вьетнам ватанпарварлари душманнинг 500 дан ортиқ солдат ва офицерини сафдан чиқардилар. (ТАСС).

ТУРКИЯ ЭКОНОМИКАСИНИНГ ЯНГИ КОРХОНАСИ

ИЗМИР. Измир яқинидаги Алиоға деган жойда нефть тозалаш заводига пойдевор қўйиш маросими бўлди. Йилига уч миллион тонна нефть маҳсулоти ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган бу завод Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилади.

Туркия бош министри Сулаймон Демирель заводга пойдевор қўйиш маросимида нутқ сўзлаб Туркиянинг миллий экономикаси учун, муҳим саноат корхонаси қуришда ёрдам бераётганлиги учун Совет ҳукуматига ва совет халқига миннатдорчилик билдирди. (ТАСС).

БОСҚИНЧИЛАР ТИНЧИМАЁТИР

НЬЮ-ЙОРК. Исроил босқинчилари ўзлари оккупация қилиб турган жойларда иқтисодий активликни кенгайтирмоқдалар. Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Исроилдан хабар беришига кўра, «Мекорот» компанияси Сувайш каналининг шарқий соҳили бўйлаб Ал-Кантарадан Қизил денгиз бўйидаги порт — Товфиққа қадар водопровод қуриш лойиҳасини амалга оширишга киришган.

Исроил маъмурлари Қуддуснинг Иорданияга тегишли қисмини ўзига қўшиб олишга қаратилган чораларни амалга оширишни ҳам давом эттирмоқдалар, Меҳнат министри Игал Аллон «Бирлашган» шаҳар муниципалитети Қуддуснинг оккупация қилиб олинган қисмида яҳудийларнинг оилалари учун 1000 та уй қуриш тўғрисида қарор қабул қилганлигини» айтди.

ҚИТЪАДА ЯГОНА

АДДИС-АБЕБА. Бу ерда болгар архитекторларининг лойиҳасига биноан Эфиопия консерваториясининг биноси қуриб битказилди. Ойнаванд галереялар билан бир-бирига туташтирилган учта корпусда 66 та синф хонаси ва аудитория, шунингдек 250 кишилик зал бор. Асбоб-ускуналар ва чолғу асбобларининг ҳаммаси Болгариядан етказиб берилади. 400 ўқувчига мўлжалланган консерваторияда халқ рақси, фортепьяно, оркестр ва торли асбоблар, музика назарияси ва тарихи сингари факультетлар ишлайди. Африка қитъасида бирдан-бир бўлган мана шу ўқув юртида Африканинг бошқа мамлакатларидан келган студентлар ҳам таълим оладилар.

Янги ўқув йилидан бошлаб, дастлабки 150 студент машғулотга киришади.

Яқин кунлар ичида консерватория Болгариянинг эфиоп халқига туҳфаси тариқасида Эфиопия томонига топширилади. (ТАСС).

СИЧҚОНЛАР ҲУЖУМИ

БЕЛГРАД. (ТАСС). Югославиянинг Калиновик шаҳрида ва унинг атроф-чеккаларида (Босния ва Герцеговина республикаси) сичқонлар галаси пайдо бўлди. Сичқонлар экинларни нобуд қилмоқда, кўпгина деҳқон оилалари ўз ҳосилидан маҳрум бўлиб қолди. Кемирувчиларнинг бундай қўққисдан қилган ҳужуми инсон сиҳат-саломатлиги учун ҳам катта хавф туғдирмоқда. ТАНЮГ агентлигининг хабар беришича, бу зараркунандаларга қарши кураш самарали бўлмаяпти. Шу вақтгача кўрилган чоралар сезиларли натижа бермади, сичқон галалари эса, тобора кўпайиб бормоқда.

Бу офат Югославиянинг баъзи бир бошқа областларига ҳам ёйилди.

Коммунистик меҳнат бригадаси аъзоси Абдураҳим Валитов Тошкент трактороозлик заводи ўрта ҳажмдаги деталлар участкасининг пешқадам слесарларидан бири. Шу корхонада ҳалол меҳнат қилаётган бу ишчан йигит Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига бошланган юбилей вахтасида ишлаб смена ва ойлик топшириқларини 130—140 процент адо этмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ҲУРМАТ ҚОЗОНГАН БИНОКОР

Вали Олимжоновни 2-қурилиш бошқармасидагилар ҳурмат билан тилга оладилар. 11-трестга қарашли бу қурилиш бошқармасининг комплекс бригада бошлиғи Олимжонов шу коллектив билан ўн етти йилдан буён бир сафда меҳнат қилиб келмоқда.

У қурувчилик касбини ўттиз йил муқаддам, 14 ёшида бошлаган эди. Шундан буён Тошкент қурилишларида ишлаб келмоқда. 1939 йилда Уст-каменогорск қурилишида, Кавказ ва Иртишдаги ГЭСлар қурилишида меҳнат қилган.

Тошкент меҳмонхонаси, «Пахтакор» стадиони ҳамда Чилонзор районидаги 76 та уй-жой биносида қурилиш ишларини олиб борган Вали Олимжонов меҳнатлари муносиб тақдирланган. У Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг, Тошкент шаҳар партия комитети, «Главташкентстрой»нинг фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди. Кўкрагида «Тошкент бинокори» деган кумуш нишон ярақлаб турибди.

Вали Олимжонов янги Тошкентни бунёд этишда фаол қатнашмоқда. У ҳозир Афанасенко ва Ўзбекистон кўчалари муйилишидаги 7 қаватли маъмурий бинони тиклашда ўз бригадаси билан толмай меҳнат қилмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биносига ўхшаб қуриладиган бу маъмурий иншоот Тошкент ва пойтахт область партия комитетига аталмоқда.

— Вали Олимжонов бошлиқ комплекс бригада,— дейди қурилиш прорабi Геннадий Посухов,— пешқадамликни қўлдан бермаяпти. У бошлиқ бригада ойлик план топшириқларини доимо 170 процентга етказиб адо этмоқда.

Куни кеча Вали Олимжонов оиласи кишилар билан гавжум бўлди. Унинг қариндошлари, меҳнатдаги сафдошлари 30 йиллик саховатли ишини нишонладилар.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Сахий ёз. Унинг меваларидан, ноз-неъматларидан баҳраманд бўлмаган бирорта киши бўлмаса керак республикамизда. Фақат бизнинг республикамиз эмас, балки Ватанимизнинг энг узоқ бурчакларидаги аҳоли ҳам ундан баҳраманд бўлсин деб, коллективимиз қўлни қўлга бериб ишламоқда, ёз ноз-неъматларини қиш дастурхонига тайёрламоқда.

Бизнинг заводимиз деҳқонлар билан бевосита алоқа боғлаб, уларнинг меҳнати туфайли етиштирилган мевалар ва сабзавотлардан маҳсулотлар тайёрлайди. Барча совет халқи сингари бизнинг коллективимиз ҳам Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 50 йиллик юбилейи шарафига юксак мажбурият олган. 1967 йил 11 ойлик планини юбилей байрамига қадар тугатиб, планга қўшимча 101 минг сўмлик ялпи маҳсулот, 800 сўмлик консерва маҳсулотлари ишлаб чиқаришни мўлжалламоқдамиз.

Ҳозир бизнинг корхонамизда иш қизиган пайт. Колхозчилар, совхоз ишчилари томонидан етиштирилган мева ва сабзавотдан ўз вақтида сифатли маҳсулот тайёрлаш учун кечаю-кундуз корхона дастгоҳларида иш тинмайди.

Коллективимиз йилимизнинг ўтган олти ойида яхши муваффақиятларга эришди. Барча кўрсаткичлар бўйича топшириқ ортиғи билан бажарилди. Бунда корхона ишчи, хизматчилари ҳамда бизга яқиндан ёрдам бераётган маҳаллий ташкилотларнинг ҳиссаси каттадир.

Айниқса ишимизнинг ривожида Калинин районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги», Генерал Собир Раҳимов номли, Куйбишев номли, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», «Коммунист» колхозлари, «Бўстонлиқ» ва «Қибрай» совхозларининг коллективлари катта ҳисса қўшишди. Улар корхонага қулупнай, бодринг, патиссон, помидор ва бошқа маҳсулотларни ўз вақтида ҳамда сифатли келтирилишини таъминладилар. Шартномада кўрсатилган барча шартларга риоя қилдилар.

Маҳсулотларни ўз вақтида аҳолидан қабул қилиб олишда Юқори Чирчиқ районидаги Носирбеков, Ўрта Чирчиқ районидаги Ҳожи Ҳошимов, Калинин районидаги Асад Исматов каби қабул қилувчилар яхши ишлашди. Фақат ўшаларнинг меҳнати ва заводда А. Бобоева ҳамда А. Каверина сингари қабул қилувчиларнинг ғайрати туфайли далалардан келтирилган маҳсулотларнинг сифати бузилмай цехларга топширилди.

Ҳозир корхонанинг қайси бир цехига бормангиз ҳамма ерда меҳнат авжида. Галия Собитова бошлиқ 90 кишилик коллектив кунига 7—8 тоннадан олма мураббоси тайёрламоқда. Бригаданинг Раҳима Саримсоқова, Мақсума Зайниддинова, каби аъзолари смена нормаларини 110—115 процентдан бажариб, бошқаларга намуна бўлишмоқда.

Ўтган 7 ой мобайнида Лагутенко сменаси 15 минг шартли банка маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу маҳсулотлар аҳолига сотиш учун жойларга юборилмоқда. Фақатгина мевани қайта ишлаш цехи июль ойида 304 тоннадан кўпроқ олма, олича, шафтоли ва олхўри маҳсулотларини тайёрлади. Социалистик мусобақада бу цех коллективи олдинда бормоқда.

Мен ўзимга берилган имкониятдан фойдаланиб шуни айтмоқчиман. Биздаги машиналарнинг кўпчилиги чет эллардан олинган. У машиналарга эҳтиёт қисмлар, уни тузатадиган устахоналар етишмайди. Шаҳримизда машинани тузатадиган бирорта устахона ташкил қилинса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Бизда ҳар йили 23 миллион шартли банка консерва маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Омборларимиз эса фақат 7,5 миллион шартли банка консерва ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Биз махсус хоналар етишмаслиги туфайли маҳсулотимизни Ленин номли, Крупская номли, «Қизил Ўзбекистон» колхозларининг омборларида сақлашга, уларга кўплаб ижара ҳақи тўлашга мажбур бўлмоқдамиз. Ўтган йили қоровулларга тўланган маошни ҳисобга олмаганда, юқоридаги ташкилотларга 7,7 минг сўм ижара тўладик. Бу муаммони ҳал қилишда ҳам юқори ташкилотлар бизга ёрдам беради, деган умиддамиз.

Коллективимиз Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага қўшилиб, кун сайин кўплаб маҳсулотлар тайёрламоқда. Кейинги вақтда Октябрнинг 50 йиллиги номини олиш учун курашаётган бригада, звено ва коллектив сони кўпайди. Шубҳа йўқки, бизнинг коллективимиз ҳам эл дастурхонини турли ноз-неъматлар билан безашда ўзининг муносиб ҳиссасини қўшади.

Х. МУҲИДДИНОВ,
Тошкент консерва заводининг директори.

❊ МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

Куртак пайванд

Мана, куртак пайванд қилиш даври ҳам бошланди. Пайванд қилинадиган мева кўчатлари махсус кўчатзорларда етиштирилади. Бир ёшлик олма ёки нок кўчатини етиштириш учун 3 йил, шафтоли учун эса 2 йил вақт талаб қилинади.

Мева кўчатлари кўпинча куртак пайванд йўли билан кўпайтирилади. Пайванд қилинмаган ниҳоллар кеч ҳосилга киради, танаси тиканакли бўлиб, мевалари майда, аччиқ, тахир бўлади.

Пайванд қилиш учун новдаларини серҳосил, касалликлардан ҳоли бўлган, яхши суғорилган дарахтларнинг жануб томонидан бир ёшлик ва кетма-кет барг бандидан 0,3—0,5 сантиметр қолдириб, барг шапалоғи олиб ташланади. Бунда яхши буташни билган кишилар новда олиши лозим.

Пайванд ўтказиладиган ниҳолчалар олма, нок, беҳи, шафтоли, олхўри ва ҳоказоларга ердан устки қисми 0,8—1 сантиметр йўғонликда бўлганда, тахтача ёрдамида илдиз бўғзигача очилиб, 4—5 сантиметр баландликда уланади. Улашдан олдин ниҳолчанинг таг қисми бир қарич узунликда шох-шаббалар ва барглардан тозаланади. Тайёрланган новдадан 2—2,7 сантиметр катталикда куртакни ўткирланган пайванд пичоғида жуда юпқалик билан кесиб олинади. Куртакни олаётганда новданинг ёғоч қисми қанча юпқа олинса, пайванд тутиб қолиши шунча осон бўлади. Куртак кесиб олингандан сўнг ёғоч қисмини пичоқнинг учи билан олиб ташлаш мумкин.

Эни 1 сантиметр, узунлиги 25—30 сантиметр узунликдаги полиэтилен плёнка ёки намланган чипта билан куртакни сиқиб ўраб, боғлаб қўйилади ва кетма-кет суғорилади. Орадан 12—14 кун ўтгандан сўнг барг бандига аста қўл еткизилганда тушиб кетса, пайванд тутган бўлади. Сўнгра куртакнинг тескари томонидан боғланган материал кесилади ва куртак бўшатиб қўйилади.

Атиргуллар ҳам куртак пайванд йўли билан кўпайтирилади. Пайванд қилинадиган оқ сариқ пўстлоқ очилиб, куртак пайванд солинади ва тупроқ билан 3—4 сантиметр кўмиб қўйилади. 12—14 кундан кейин тупроқ очилиб, чиптани қирқилади, сўнгра яна беркитиб қўйилади. Эрта баҳорда куртакдан юқори қисми қирқилиб, яна тупроқ тортилади. Атиргулларни биринчи гуллаши тамом бўлгандан то сентябрь ойигача улаш мумкин.

М. РАЗЗОҚОВ,
Р. Шредер номли мевачилик-узумчилик институтининг илмий ходими.

Жаҳон ойнаси

„ДЕЙЛИ ТЕЛЕГРАФ" КЕЧИРИМ СЎРАМОҚДА

Ғарб матбуотида кейинги вақтларда журналистлар эмас, балки оддий синчков туристлар ёзган йўл хотиралари тез-тез пайдо бўла бошлади. Бундай хотиралар инжиқ мода учун эмас, балки маълум мақсадни кўзлаб ёритилади. Редактор ва нашриётчилар ғарблик газетхонларнинг совет темасига бўлган қизиқишлари ва ҳақиқатни билиб олиш учун бўлган ҳавасларининг қанчалик катта эканлигини яхши тушунадилар.

«Дейли телеграф» газетаси бундан ўз манфаати учун фойдаланиб, Совет Иттифоқида бўлган «сайёҳ»ларнинг ҳар хил уйдирмалари билан Англия газетхонларини аллақачондан буён чалғитиб келмоқда.

Бунга Жонат Рут номли шахснинг «Кўнгил очиш ҳаваскорлари учун Москва бўйича йўл кўрсаткичи» деган кейинги мақоласи мисол бўла олади. Бу мақола «Дейли телеграф мэгэзин» газетасининг иловасида босилиб чиқди.

Мақоланинг уйдирма ва саводсизларча ёзилганлиги аянчли ғирт ёлғонлар тугунига ўралиб кетганлигидан кўриниб турибди.

— Пойтахт Кремлининг бош черкови ва бебаҳо хазиналар асабийлаштирувчи маромсиз манзарадан бошқа нарса эмас. Москвадаги «Интурист» меҳмонхоналарида каналар бижирлаб ётибди. «Раҳмат», «Марҳамат» деган сўзлар Романовлар қулаши билан бирга руслар луғатидан йўқолиб кетган, дейилади бу уйдирмада.

Илгари «Дейли телеграф» бундай калтафаҳм сафсаталарни сотиб осонгина кутилар эди. Энди замон ўзгарди. Совет Иттифоқи ҳақидаги ҳақиқий хабарлар буржуа матбуотининг худди шундай органлари уни бузиб кўрсатиш учун уринаётганига қарамай, дунёга кенг тарқалмоқда ва Англия газетхони «Дейли телеграф»га ишонмай қўймоқда.

Ҳозиргина Москвадан қайтган инглиз Семингтон редакцияга юборган хатида рус кишисининг меҳнат талантидан, москваликларнинг самимийлиги ва ҳаддан ташқари хайрихоҳликларидан, Россия буюк санъатининг нодир асарларидан завқланиб ёзади...

У ёки бу хабар ҳақида ягона танқидий жавоб ёзиш «Дейли телеграф»нинг редакцион сиёсатида янгилик эмас, албатта «Редакторга хат» рубрикаси буржуазия матбуотининг бошқа кўпгина органлари сингари бу газетага ҳам газетхонларга тегишмоқ ва ўзини уларнинг манфаатини ифодаловчи восита қилиб кўрсатиш имконини беради.

«Дейли телеграф» Англия газетхонининг хатидан кейин Совет элчихоначисининг ходими Н. Ефимовнинг жаноб Рутнинг «буюк географик кашфиёти»ни ва унинг совет пойтахтига қўйган айбларини ҳамда даъватларини шарловчи хатини босиб чиқарди.

— Ҳа, москваликлар ҳақиқатан ҳам ювинадиган чаноқларда иссиқ сув билан совуқ совни аралаштириш учун пўкаклардан фойдаланмайди лар-у, водопровод жўмрақларидан аралаштиргичларни афзалроқ кўрадилар. Бу осонроқ ва гигиена жиҳатидан яхшироқдир.

Бундан ташқари, москваликлар йўлнинг ўнг томонидан юрадилар, ўлчаш системасида футдан эмас, метрдан фойдаланадилар, пул системасининг асосида эса яна инглизларникидан фарқли ўлароқ ўн рақами туради.

«Дейли телеграф» ҳозир оддий инглизларнинг сабр тоқатини суиистеъмол қилиш ўринли эмаслигини тушуниб олди шекилли. «Дейли телеграф» кечирим сўрашга мажбур бўлди.

А. НИКОЛЕНКО.
(АПН).

Японияниниг Фудзи тоғ этакларидаги Фудзиёсида шаҳарида боғбонлар гуллардан оргинал соат кашф этишди.

Киодо — ТАСС фотоси.

ВЕРТОЛЁТЛАР ҚАЁҚҚА КЕТДИ?

Америкада чиқаётган «Овиэйшн уик» журнали Ғарбий Германиянинг Исроилга ҳарбий вертолётлар етказиб бергани ҳақидаги хабарни босиб чиқарди. Бу хабар Бонн расмий доиралари томонидан сукунат билан кутиб олинди. ГФР мудофаа министрлиги кутилмаганда океан орқасидан келган бу фош этувчи хабар муносабати билан шу вақтгача ҳеч қандай баёнот бергани йўқ.

«Франфутер рундшау» газетасининг кўрсатишича, 1960 йилда бундесвер Қўшма Штатлардан С-58 типидаги 90 та вертолёт сотиб олган. Ғарбий Германия ҳукумати Вашингтон билан яширин келишувга мувофиқ шу вертолётлардан 24 тасини Тель-Авивга жўнатган. Шу нарсани назарда тутиш керакки, бу келишув шу даражада маҳфийлаштирилган эдики, бу ҳақда ҳатто бундесвер генераллари ҳам ҳеч нарса билмас эдилар. Бу генераллар 24 та қимматбаҳо машинанинг ғойиб бўлганидан ташвишга тушиб ишни суд терговига оширдилар. Аммо ГФР Олий суд инстанцияси жанжалнинг олдини олиш мақсадида бу терговни шошилинч равишда тўхтатиб қўйди.

Ғарбий Германия газетхонлари Исроилнинг араб мамлакатларига қарши бошлаган босқинчилиги вақтида мамлакат газеталарининг саҳифалари Исроил вертолётларининг ҳеч гуноҳсиз иорданиялик ва сириялик қочоқлар колонналарини шафқатсиз равишда ўққа тутаётгани ҳақидаги хабарлар билан тўлиб чиққанини яхши эслайдилар. Гап ГФР ҳукумати яширин равишда Тель-Авивга сотган ўша Америка вертолётлари устида боргани энди равшан бўлиб қолди. Бу Бонннинг Исроилга танклар ва бошқа қуроллар билан бир қаторда вертолётлар ҳам етказиб бериб, Яқин Шарқдаги қонли қирғинга қўшган ҳиссаси бўлди.

Бонннинг ҳали яқиндагина барча араб давлатларининг ҳукуматларига юборган баёнотида, жумладан гўё ГФР Яқин Шарқдаги тинчлик бўлиши учун ҳамиша ҳаракат қилиб келди, дейилади. Ҳақиқат эса рейнлик сиёсатдонларнинг мунофиқлигини шафқатсиз фош этмоқда.

БОНН—АВГУСТ.

С. ЗЮБАНОВ,
(АПН—радио)

Нафиса Асомиддинова шаҳримиздаги маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига қарашли 5-модалар ательесининг ёш чевар тикувчиларидандир. Бу меҳнатсевар қиз буюртмаларни сифатли тайёрлаб, бошқаларга ўрнак бўлаётир.

Суратда: ёш чевар Н. Ассомиддинова.

М. Нуриддинов фотоси.

КЕЧАГИ ХАТЛАР

Т. О. 1967

ЁРИМГА

Тонг чоғида куйлаган дилдор,
Ишқ-вафони сўйлаган нигор.
Хаёлимни узоқ-узоққа —
Ўша соҳил — ўша қирғоққа
Олиб кетдинг, куйлаган дилдор.
Хаёлимдан чиқмас ўша тун,
Сув юзида балқиган ҳусн
Дил куйини такрор ва такрор —
Баён этган оташин дутор...
Нечун чиқсин эсдан ўша тун?
Бутун борлиқ бизни қутларди,
Севги, вафо гулин тутарди
Қирғоқ эди гўё кошона,
Биз иккимиз бўлиб парвона
Иккимизни олам қутларди!

З. НУРУЛЛАЕВ,
хизматчи.

БИР КАСБДА 30 ЙИЛ

Сартарошлик касбининг ҳам гашти бор. Нуриддин ака Жўраев 30 йилдан буён Сартарошхоналар комбинатига қарашли 36-сартарошхонада ишлаб, қанчадан-қанча меҳнаткашларнинг самимий ҳурматларига сазовор бўлиб келмоқда.

Сартарошлик касби Нуриддин акага ота касб. У ёшлик чоғларида бу касбнинг икир-чикирларигача қунт билан ўрганди.

— Мен ўз касбимни жон-дилдан севаман,— дейди Нуриддин ака, касби билан фахрланиб.— Шунинг учун ҳар бир кишининг соч-соқолини олаётганимда, бутун зеҳнимни, диққат-эътиборимни унга қаратиб иш тутаман.

Т. ЭШМАТОВ.

ЗОРА ТЎХТАТИЛСА

Комсомол майдонидан Октябрь массивига 52-автобус қатнайди. Лекин кўпинча бу автобусни ҳайдовчи шофёрлар баъзан тўхташ жойларида машинани тўхтатмасдан ҳайдаб кетаверадилар. Ҳолбуки ёзнинг иссиқ кунида кексалар, ёш болали оналар узоқ вақт кутиб қолишмоқда. Наҳотки ана шу 52-автобуснинг ҳаракатини тартибга солиш мумкин бўлмаса! Қачонгача зора тўхтаса, деб машина пойлаб ўтирамиз.

Т. ҲИММАЕВ,
йўловчи.

ШИФОБАХШ ГИЁҲЛАР

КАШНИЧ. Лотин тилида адиантум деб аталувчи бу шифобахш ўсимлик соя-салқин, серсув ерларда ёввойи ҳолда ўсади. Тошкент, Самарқанд ва Бухоро областларида айниқса кўп бўлади. Кашничнинг барг қисмида қанд, эфир мойлари, аччиқ модда бор. Эфир мойи кашничнинг илдизида ҳам бўлади.

Кашничнинг барги ва илдизини овқатга солиб истеъмол қилиш мумкин. У нафас йўли касалликларини даволайди. Улуғ олим Ибн Сино ҳам нафас сиқиш касаллигига кашнични кўпроқ тавсия этган. Шунингдек, у қон йўлини тозалайди, қора жигар касалига даво бўлади.

РАЙҲОН. Бу хушбўй ўсимлик Тошкент, Андижон, Фарғона, Самарқанд ва Сурхондарё қирларида ва тоғлиқ жойларда ёввойи ҳолда ўсади. Кишилар уни ҳовлиларда ҳам ўстиришади. Райҳонда 0,6 процентгача эфир мойи, унинг таркибида финол, тимол, карвакрол кимёвий моддалари ҳам бор.

Райҳоннинг баргини овқат билан истеъмол қилинса, касални терлатади. Ундаги эфир мойи ичак йўлларидаги гижжаларни тезлик билан йўқотади. Шуниси яхшики, эфир мойи марказий нерв системасини тинчлантиради. Жаҳолат вақтида райҳон барги ҳидланса, жаҳолат ҳолати йўқолади, миянинг иши нормаллашади. Шунинг учун ҳам райҳонни овқат билан истеъмол қилиш ва тез-тез ҳидлаб туриш тавсия этилади.

Ҳ. ИБОДОВ,
доришунос.

Суратда: Ўзбекистон кўчасининг бугунги кўриниши.

К. Алиев фотоси.

ТОЖИКИСТОНЛИК ҚАЛАМКАШЛАР МЕҲМОНИМИЗ

ҚАРДОШ ТОЖИКИСТОНДА ЎЗБЕК ТИЛИДА ИЖОД ЭТАЁТГАН КЎПГИНА ТАЛАНТЛИ ҚАЛАМ СОҲИБЛАРИ БОР. РЕДАКЦИЯМИЗ ЯҚИНДА УЛАРДАН МАКТУБ ВА БИР ҚАТОР ЯНГИ АСАРЛАР ОЛДИ.

ҚАЛАМКАШ ДЎСТЛАРИМИЗ ЎЗ МАКТУБЛАРИДА «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ГА ЁЗИЛГАНЛАРИ ВА УНИ СЕВИБ ЎҚИЕТГАНЛАРИНИ БАЁН ЭТГАНЛАР. ШУНИНГДЕК, ОҚШОМХОНЛАРГА СОВҒА ТАРИҚАСИДА ШЕЪР, ЛАВҲА ҲАМДА ҲИКОЯЛАР ЮБОРГАНЛАРИНИ АЙТИШГАН. ҚУЙИДА АНА ШУ АСАРЛАРНИ ЎҚИЙСИЗ.

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ УЧУН

ТОВУС ВА ЛОЧИН

(МАСАЛ)

Бир кун кеккайиб товус,
Ҳуснини қилиб кўз-кўз,
Қарапти лочин томон,
Мақтанипти шу замон:
— Менман қушлар гўзали,
Барчасидан афзали.
Қўшиқларда мадҳиям,
Ҳар ким, бахт қуши деяр.
Сен бўлсанг-чи, қўнимсиз,
Макони йўқ — тинимсиз,
Санқиб юрганинг-юрган,
Мазани биздан ўрган...
— Мақтанма кўп, ҳой, дўстим,
Билсанг, йўқ кам-кўстим.
Қанотларинг гўзал соз.
Қани, қил-чи бир парвоз, —
Деб учиб кетди лочин,
Кенг ёзганча қулочин.
Ортидан боқиб товус,
Шу дам қилди кўп афсус.
Хижолат ичра қолди,
Ожизлигин тан олди.

* * *

Кеккайманг товус мисол,
Охир бўласиз ўсал!

Жавоб

Нега инсон,
Эсон-омон
Кўкка учиб,
Ойни қучиб,
Қўнди Ерга,
Айтинг менга?
Ҳар бир фасл
Нега ҳар йил
Бир фурсатда,
Вақт-соатда
Кириб келар,
Ва ўзгарар?
Нега Қуёш
Кўтарса бош,
Бутун олам
Ёрир шу дам?
Барин, Раъно,
Билай десанг,
Билиб доно
Бўлай десанг,
Шудир жавоб:
— Ўқи, китоб!

Шоди САТТОР.

Назм гурунги

ҲАЁТ

Ҳаёт қизиқ:
Гоҳо кулдирар,
Гоҳ йиғлатар,
солар ҳар куйга...
Хазон билмас гулдай қулф урар,
Ғунча ёшинг етаркан бўйга.
Севги,
орзу,
синову
юмуш —
Ширин-аччиқ ташвишлари мўл.
Нималарга киши келмас дуч...
Ҳаёт ўзи шунақа бир йўл.
Улғайгандай сен билан бирга,
Ўзгартириб боргандай тусин
Туюларкин шу ҳаёт нега —
Ёшингга мос кўрсатиб ҳусн?
Хоҳ ширин, хоҳ туюлсин аччиқ,
Бари бир, у бебаҳо ва соз!
Ғофил бўлсанг,
Ғилофингдан чиқ,
Йўқса,
ҳаёт сен учун гипноз:
Ҳам кулдирар,
ҳам тўкдирар ёш,
Қилар бутқул руҳингни асир.
Синовларга бўлсанг сербардош,
Қилавермас бу «гипноз» таъсир.
Тасодифий эмасдир ҳаёт,
Тушинолсанг, севолсанг уни
Ақли билан кучли одамзод
Измида ҳар ҳаёт қонуни.

БИР ТУР ҚАРАШ

(ҲАЖВИЯ)

Бир «ошнам» бор.
Ғалати-да
Манглай остдан қараши..,
Шу қараши
ўз туркига
Аммо тушар «ярашиб».
Хўмрайишми.
тумшайишми,
Соя солган жуфт кўзга,
Манглай доим қуйи —
ўхшар
Сўнаётган юлдузга
Юрса кўзи ер сузади,
Пешона — кўз ўрнида.
«Бурни хўпам паст-ку» деманг,
Ҳавоси кўп бурнида.
Қош остидан мўралар у
Шубҳали ва яширин.
Тилга кирса,
сўзи оғу,
Билолмайсан дил сирин...
— Оламдай кенг нигоҳ билан
Соф боқмасанг оламга,
«Ошнам», туркинг худди илон,
Ўхшамабсан одамга!

ГУЛ ВОҚЕАСИ

(ҲАЗИЛ)

Гўзалга энг нафис гул узиб тутдим,
Қўлда айлантириб қилди томоша.
Ундан миннатдорлик имосин кутдим.
Гулни ҳидлади-ю,
сўзлади шоша:
— Гул танлашга мунча экансиз
дидсиз?..
Ҳа, зап чиройли-ю...
ўлгудек ҳидсиз, —
Ўхшаркан баъзи бир танноз қизларга,
Иш қилиб чиройи бўлса сизларга!..
Менга мактаб бўлди Гулим дилрози
Ҳамда қизларга хос кесатиқ нози.
...Буни билмасканман, рост, шу ёшгача...
Ўзим учун узган Гулим бошқача!

ТОҒ ҚИЗИ

Тоғ бошидан оҳу каби боқди қиз,
Дилда ажиб бир аланга ёқди қиз.
Йўл оламан талпиниб тоғ бошига,
Бир сўзим бор яйлов қаламқошига.
Дамни қисиб хўп толдирди баланд йўл,
Мадад берди ўша сулув чўзган қўл.
Кўрмагандим шундай қизни шаҳримда,
Минут сайин олов ёқар бағримда...
Жамолидан узолмайман кўзимни,
Сўз қотай, деб йўқотаман сўзимни.
Нозли кулар, ёниб шаҳло кўзлари,
Шўх қўшиқдай янграр дилкаш сўзлари
Қорли тоғда елдек учар куйлакчанг,
Ёниб турган чўғдек юзи лоларанг
Барча қиздан тоғ қизлари ўзгача,
Тиниқ туси, шўх кўзлари ўзгача!..
Меҳмон бўлдим яйлову қишлоғида,
Тош устида кўкартирган боғида.
— Тоғ дилбари, ошиқ бўлдим ўзингга,
Сендан ўзга ёр кўринмас кўзимга!
Гўзал шаҳрим соғинтирса, майлига,
Ҳамроҳ бўлиб қолгум тоғ гўзалига.

ҒАЗАЛ БАҲОНА

Ёдингдами,
Келиб ёнимга, гўзал,
Қўшиқ дафтарини варақлаганинг,
— Сизга ёқадими,— деб,— ишқий
ғазал?—
Ногаҳон қизиқиб сўроқлаганинг?
Тушундим кўнглингда не борлигини—
Лекин еча олди дил тугунини
Дилимни билишга излагандинг сўз.
Сўзсиз тўқнашса ҳам икки ўтли кўз.

СЎНГ БИЛСАМ...

— «Севдим» деганларни қилмасдим
писанд,
Асов ҳавойимдан тушмасдим сира.
Аммо,
сўнгроқ сездим дилимда бир дард,
Аввал бир ловуллаб,
Қолдирди яра...
Севгига йўлиқдим ўзим ҳам билмай,
У келди мен учун шошқин,
тўсатдан:
— Фариштам, буюр,
не тиласанг қилай,
Садоқатим синаб ўзинг бергил тан!..
Ишондим!
Ишондим!
Нечук ишонмай?
Шунчалик ширинки севги сўзлари!..
Ўзимни ҳис этдим гулгун оламдай,
Мафтун термиларкан қуёш кўзлари.
Сўнг билсам...
Экан бир сайёр томошабин—
Ўша хушрўй йигит,
енгилтак,
бурдсиз...
Ундай вафосизни унутарман,
лекин.
Пок севгим олдида мен чўкаман тиз.
Қизиқ?
Аввал таслим бўлиб у мағрур,
Сўнгра енгиб кетди шўх мағрурлигим.
Мусаффо ёшлигим зийнати—ғурур,
Сени йўқоттирган мағрур ғўрлигим!

Маҳмуд ОСТОНОВ.

ҚИЗЛАР ДАВРАСИДА

Илҳом

Оқайинми дарёдек тошиб,
Чопқилайин айт-чи қайларга?
Кирганингда қалбимга шошиб,
Солмагайсан қандай куйларга!..
Учқур қушдек питирлайсан гоҳ,
Булбул бўлиб хониш қиласан.
Ва сабоға айланиб ногоҳ,
Тонгги чаман аро еласан...
Хаёлимнинг қаноти ўзинг,
Қалбим тўри сенга соз хона.
Эзгу туйғум, эркатойим кел,
Шеърлар ёзай ёна ва ёна.

Хаёл ва висол

Куну тунлар бўлиб хаёлим,
Ҳижрон аро мени ташладинг,
Талпинтириб юрак соғинчим,
Сўнг гулзорга гўё бошладинг...
Аста очиб юрагинг менга,
Дединг:— «Сени жондан севаман!
Йигит сўзим ишонгин менга,
Не буюрсанг бажо этаман».
Ва узатдинг ажиб гулдаста,
Жавоб кутиб қарадинг маъюс.
Меҳ ҳам кулиб боқдим оҳиста.
Ўт юраклар бўлишди «плюс»...
Бироқ, чиндан учрашганда-чи,
Мен қизардим, сен ҳам қизардинг...
Кўзлар-кўзга илк тўқнашганда
Олиб қочдинг нега назаринг?
Қани, айт-чи ўзинг, азизим,
Хаёл бошқа, висол бошқами?
Нега қолдик иккимиз ҳам жим,
Яна бир оз синашишгами?

Ашура НАЗАРОВА.

Чақмоқ дема

Мени чақмоқ дема, эмасман чақмоқ,
Чақмоқ бир ёнару, шу он ўчади.
Одамлар қалбидан жой олмас ҳеч вақт,
Бўшликка сингару йўқлик қучади.
Мени чақмоқ дема, орзуйим ҳар вақт—
Қалбларга қуёшдек ёғду сочишдир,
Истагим: дилларда абадий яшаб,
Тонг еллари билан ғунча очишдир...

Азиза ЮСУПОВА.

ҒОЙИБДАН КЕЛГАН «БАХТ»

Ҳикоя

Султон акани кўпчилик танирди. Паканадан келган, чўтир-доғ юзли ориққина бу киши жуда камтар, каттадан кичикка саломини канда қилмасди. Қиладиган иши ҳам ўзи каби ёқимли — истироҳат боғида пакана отчалар қўшилган аравачага жажжи болаларни миндириб олиб, сайр қилдиради. Хуллас, эрталабдан кечгача тойчоқлар бўйнидаги қўнғироқчаларнинг жангир-жунгури-ю, болаларнинг қувноқ қийқириқлари Султон акага йўлдош эди. Кишиларнинг ҳам унга бўлган алоҳида ҳурмати, эҳтимол, шу сабабдандир...

Нима бўлди-ю, бир куни ўғилчамни етаклаб боққа олиб борсам, Султон ака кўринмади. Аравача қўшилмабди, фақат чархпалаг-у, ҳалинчаклар ишларди, холос. «Султон амаки» деганда, бошқа болалар каби оғзидан «бол томадиган» ўғилчам буни эшитиб, бирдан жимиб қолди. Кейин... кўзлари ўкинч ёшига жиққа тўлаётганини сездим-у:

— Ҳафа бўлма, ўғлим, — дедим шошилиб, — Султон амакинг бетоб бўлиб қолгандир. Янаги сафар келганимизда, албатта сайр қилдиради...

Тўрт-беш кундан кейин истироҳат боғига яна бордик. Бу сафар қўнғироқли отчалар хизматда, лекин аравачани Султон ака эмас, шоп мўйловли семизгина бир киши ҳайдарди.

Кассадан билет олиб, «старт»да турган аравачага ўғилчамни ўтқазарканман, ҳайдовчидан сўрадим:

— Кечирасиз, яқинда шу аравачани Султон ака деган киши ҳайдарди, қаердалар ҳозир?..

— Мен бу ерга кечагина ишга кирдим, ука,

* * *

Орадан бир ойча ўтди. Бир куни хизматдош дўстим иккимиз шаҳар кўчаси четидан суҳбатлашиб борардик. Бироз олдинроқ ёмғир ёғиб ўтганидан, кўчанинг ҳар ер-ҳар ерида сув кўллаб қолган.

Шу пайт рўпарамиздан жуда катта тезлик билан келаётган янгигина «Волга» автомашинасига кўзимиз тушди-ю, ўзимизни четроққа олдик. Лекин ҳайдовчи ёнимиздаги ҳалқоб сувга парво қилмади, машинасини ўша тезликда сурганча сув ичидан ўтиб кетди. Сачраган лойқа сувдан эса, иккимизнинг ҳам кийимимиз расво бўлди.

Ҳайдовчининг афтига қарашга улгурмаган эдим, фақат машинанинг орқа деразасидан унинг қоракўл тери ёқали пальто кийган киши эканлигини илғадим, холос.

— Қани энди у ҳозир шу ерда бўлса-ю, таъзирини бериб қўйсанг!

— Таъзирини-ку бари бир ейди-я, лекин мен бошқа нарсадан хафаман,— деди дўстим дастрўмолчаси билан пальтосининг этагини артаркан.— Ҳанузгача баъзи кишилар халқимиз яратаётган фаровонликни қадрламайдилар, инсон учун энг олий фазилат-маънавий гўзалликни, ҳаётнинг том маъносини тушуниб етолмайдилар. Шу кунларда элнинг кўзига хунук кўриниб юрган мана шу киши яқиндагина дабдуруст одам эди... Сен уни танийсан, истироҳат боғида ишларди, исми Султон ака...

— Ие, ўша кишими? Қандай қилиб...

— Шошма, — деди дўстим сўзимни бўлиб. — У бир куни Қўрғонтепага меҳмонликка борган-у, қайтатуриб йўлида ҳамаёнини тушириб келган. Ичида беш-ўн сўм пул-у, тўрт дона лотерея билети билан паспорти бор экан. Орадан бир ҳафта ўтмаёқ, ўз ҳамёни солинган бандерол олади. Уни Қўрғонтепалик бир ишчи жўнатибди, ҳамён ичида эса лотерея билетлари, пул ва паспорт билан бирга манави мактуб ҳам бўлган... Мен ана шу воқеа тўғрисида газетага хабар ёзиш мақсадида хатни сўраб олгандим...

Дўстим чўнтакларини кавлаштириб хатни топди-да, менга ўқиб берди:

— «Қимматли Султон ака! Ҳамёнингизни мен топиб олдим. Ҳайриятки, ичида паспортингиз бор экан, дарҳол жўнатяпман. Шу билан бирга, Сизни яна қувонтирмоқчиман; бугун шаҳримизда лотерея тиражи ўтказилди. Қизиқиб билетларни текширсам, биттасига «Волга» чиқди! Самимий қутлайман. Қўлингизни қаттиқ қисиб, Дониёр Йўлдошев». Ана шунақа дўстим, машина қўлига тегди-ю, ўзгарди-қолди бу одам...

Анчагача жим бордик. Бир вақтлар болаларимизга нуқул шодлик келтириб, эл қалбидан ўрин олган оддий-камтарин бир инсон-у, ҳозир эса бизга лой сачратиб ўтган кишининг қиёфаси кўз олдимдан ҳамон кетмасди.

Солижон ҚАҲҲОРОВ.

ҚАТРАЛАР

Кеча-кундуз тиним билмас —
Қалам менга хизматда.
Шунинг учун ҳордиқ чоғи
Кўксим узра иззатда.

* * *

Инсоният бўлса бир қуёш,
Одам унинг гўё учқуни.
Қайси учқун сочибди зиё
Қуёшидан ажралган куни?

* * *

Инсон қалби нозиккина шишадир,
Аччиқ бир сўз синдирар ё тешади.
Ширин сўзла,
кам бўлмагай давлатинг,
Ширин сўзлар қалбга қувват қўшади.

* * *

Меҳнатсиз яшашнинг қиёси кўлмак,
Қай нодон кўлмакдан олади ўрнак?
Майлига, ирмоқнинг бир зарраси бўл,
Қўлингдан келмаса гар дарё бўлмак!

* * *

Мен учун нималар келтирар эртам —
Билмадим ташвишми, меҳнатда ютуқ?
Ютуғим сенга, эй она юрт, эркам,
Ташвиш-ла қолгум мен ютуқлар кутиб.

* * *

Беш кунлик гулларнинг ҳусни дардида
Булбуллар умрбод тинмас хонишдан.
Қуш шундай садоқат кўрсатса,
одам —
Ҳақлими толмоққа ишқда ёнишдан?

* * *

Қўлинг синса, енг ичида тутасан пинҳон,
Яширасан дўппинг билан ёрилса
бошинг.
Аммо, дўстим, сир тутишга йўқ асло
имкон
Қувонч ёки ғамдан жўшиб келса кўз
ёшинг.

* * *

Мен сени, нигорим, суйганим —суйган,
Қалбингга қалб домин қўйганим қўйган.
Шунинг-чун бошимга сендан келса ғам,
Умид-ла шодликка йўйганим йўйган.

* * *

Фарзандлар
Оталар чиққан чўққидан
Янада баландни кўзлаб қадамлар.
Шунинг-чун кечаги сирларни бугун
Ечмоқ қудратига эга одамлар.

* * *

Ёмонларга асло яхши бўлмайман,
Ҳаммани мақтовга бахши бўлмайман,
«Беозор» — одамлар нақши атался,
Умрбод одамлар нақши бўлмайман.

* * *

Тома-тома томчи тешади тошни,
Нур излаб ер бағрин пармалар чашма.
Дўстим,
ўз орзунгни ушатиш учун
Томчи-ю чашмадай ишдан бўшашма.

* * *

Кечаги ўзимни ортда қолдирдим,
Бугун мен тамоман ўзга одамман.
Эрта бугунгидай қолмоғим гумон,
Янги дарс оламан, ахир, оламдан.

Ўлмас ЖАМОЛ.

Норақ наволари

ЛАВҲА

Кунгра тоғлар узугига ёқут кўз бўлиб тушаётган Норак шаҳарчасининг бугунги кўрки, латофати ўзгача, созу навоси бўлакча. Қадимда фақат асов Вахшнинг ғулғуласи остида яшаб келган қишлоқ бугун уйғоқ, азимкорларга макон. Қоялар оғушида, дарё бўйларида ҳаёт тароналари баралла янграяпти. Ўрта Осиёда энг йирик нур манбаи бунёд этилмоқда.

Гўзал шаҳарга илк бор келсангиз бу ернинг сулув табиатига, инсон қудратига мафтун бўласиз. Беихтиёр, Норакка дастлаб жўшқин ҳаётни бошлаб келган кимлар бўлса экан, деган ўйга боришингиз турган гап.

Қутлуғ қадам

Норакни уйқудан уйғотган, илк бор тоғу тошга акс садо бериб, ўркач қоялар юзига нақш солганлар геологлар бўлди.

«МОРДУХОВИЧ, СКРИПКО...»

Ён дафтаримга қайд қилинган ушбу исмлар бир танишувни ёдга келтирди.

...Мордухович билан бир минг тўққиз юз олтмишинчи йилнинг бошларида учрашган, суҳбатлашганим кечагидек эсимда: унинг юзи серажин, Пешонаси кенг. Сийраклашиб қолган сарғич сочини ортига тараб қўйган. Ҳаракатчан, тез гапиради. Ҳар бир сўзни айтиб бўлгач, бир оз ўйга чўмади.

Норак геология-қидирув экспедициясининг бошлиғи бўлган Семён Владимирович Мордухович ҳикоя қиларди:

— Дастлаб тўғон қуриладиган жой кўрсатилган икки хил лойиҳа бор эди. Биринчи лойиҳада тўғон Пулисангин кўприги ёнига, иккинчисида эса кўприкдан уч километр юқорига қурилиши кўрсатилганди. Биз тўғонни кўприк ёнига қуришни лозим топдик. Чунки ҳаммадан қулай жой эди.

— Ўз ҳаётингиздан ҳам сўзлаб берсангиз?

— Таржимаи ҳолимданми? Майли,—рози бўлди Семён Владимирович,— эллик етти ёшдаман. 1908 йилда Ўрта Осиёга келганмиз. Қирғизистонда бўлдим. Савдо экспедитори, сўнг Сулукта конида бухгалтер бўлиб ишладим. 1926 йили Тошкентдаги Ўрта Осиё Давлат университетининг қурилиш-техника факультетини тугатдим. Ўзбекистоннинг Чирчиқ каскади ГЭСларини қурдик. Босмачиларга қарши курашдик. Сўнг, тожиклар ўлкасига йўл олдим. Тожикистоннинг Шаршара ва Бош тўғон ГЭСларини қурдик. 1959 йилдан буён Норак ГЭСи қурилишини яна ҳам чуқурроқ билиб олай десангиз, Скрипкога учранг. У бу ерга 1958 йили биринчи бўлиб келган. Бош геолог ўзи. Норакдаги барча геология-қидирув ишлари унинг раҳбарлигида ўтяпти.

...Машина қоялар ёнидан ғизиллаб борарди. Скрипко шофёр ёнида силкина-силкина, бизга энгашган ҳолда сўзларди.

— Биласизми, ҳозир дунёда энг баланд тўғон—Швейцариядаги Гранд-Диксанс тўғонидир. Унинг баландлиги икки юз саксон тўққиз метр. Бизнинг Норак ГЭСи тўғони эса уч юз ўн етти метр бўлади. Уч турбапровод, тўққиз турбина қўйилади. Ҳар бир турбинанинг қуввати уч юз минг киловатт соатга эга бўлади. ГЭС йилига 11,4 миллиард киловатт-соат электр қуввати ишлаб чиқаради, Вахш водийсида қурилган Бош тўғон ГЭСининг бир турбинаси атиги икки юз минг киловатт-соат энергия беради. Норак тўғони соғ тупроқ ва бетон, тоғ жинсларидан қурилади. Икки тоғ оралиғи тўлдирилади. Вахш сувининг бир меёрда оқиши таъминланади. Бир юзу беш миллион кубометр ҳажмли сув омбори вужудга келтирилади. Бу сувдан миллион гектар қўриқ ер ўзлаштирилади. ГЭС нури бутун Ўрта Осиёга таралади. ГЭСнинг биринчи агрегати 1970 йилларда ишга тушади. Дастлабки қувват Қарши чўлига сув чиқарувчи насос станцияларига берилади.

Ишқ

Унинг исми Света. Лекин ҳамма уни «Светахоним» деб атайди. Пулисангин кўпригининг ёнгинасида, дарё лабида бир тахта уй бор. У ер «диспетчер» хонаси. Тоннелга цементми, қоришмами, темир-бетон плитасими ёки арматура конструкцияларими ортиб келган қайси бир машина бўлмасин шу уйча рўпарасига келиб, албатта, тўхтайди. Шофёри уйчанинг дераза тешикчаси олдига келиб, дейди:

— Светахоним, биз келдик! Қаерга борайлик?

Деразa ёнида, стул олдида ўтирган юзи сутга чайқалгандай тиниқ, табассумга бой, мовий кўз Света тезлик билан олдидаги катта дафтарини очади-да, машина номерини, устидаги юкини қайд қилиб, шофёрга кўрсатма беради. Сўнгра, дарҳол телефонни олдига суриб номер теради:

— Алло, бешинчи участками? Бетон қоришмаси боряпти. Тезда бўшатинглар!...

Света трубкани қўярда-қўймас, деразa қаршисида ғовуллаганича иккинчи машина тўхтайди. Шофёри шошилинч келиб тешикчадан бош суқади:

— Светахоним қаерга ҳайдай?

Света машинанинг номерини сўраб дафтарига қайд қилиш давомидаёқ жавоб қайтаради:

— Учинчи участкага ҳайданг!

Света Опарина асли Свердловск шаҳридан. У саккиз йиллик мактабни тугатди-ю, дугонаси Неля билан ўша ердаги ГРЭСга ишга киришди. Света турбина машинистига ёрдамчилик қила бошлади. Неля эса буғ қозони машинистига ёрдамчи бўлди. Икки йил ишлашди. Кунларнинг бирида Неля бир янги гап топиб келди:

— Тожикистонда қурилаётган Норак ГЭСига ишчилар зарур экан. Бормаймизми?

— Оббо, шу сенинг қизиқувчанлигинг, ҳазилкашлигинг қолмади-да,— деди Света дугонасининг кулиб туришини ҳазилга буриб.

— Ростини айтяпман, кўнсанг бирга борамиз. Нима, юрт кўрамиз, касб ўрганамиз. Айтишларича, жуда гўзал жой эмиш,— деди Неля жиддий тусда. Унинг гапи Светанинг дилини жизиллатиб юборди. Кўзлари чақнаб, дугонасига қўлини узатди:

— Қўлингни бер, борганимиз бўлсин!

Оловли ёшликнинг чақмоқ янглиғ орзусини ҳеч бир куч тўсолмайди. Дугоналарнинг қалб тўлқини ўтган йилнинг сентябрида Норакка олиб келди. Света тоннелга сув етказиб берувчи насос станциясига, Неля эса марказий ремонт механика устахонасига ишга киришди. Азим қоялар оғуши, навқирон Норак шаҳри дугоналарга муҳаббат ҳиёбони бўлди. Ҳақиқий соф муҳаббат билан учрашдилар. Ишқ ғунчаси гуллади. Ҳозир Светанинг севимли ёри Анатолий Небитов экскаватор машинисти, Нелянинг ёстиқдоши Дима Бурлачко устахона токари.

Табассум

... Пармалаш машинаси турган жойида қалтираб, ҳаммаёқни зарангдатиб ишларди. Тоғ бағрига қадалган парма найзаси белгиланган жойгача ўйиб киргач, машинанинг овози пасайди. Клим найзани суғириб олди-да, икки метрча нарига сурди. Силжиб кетмасин учун найза учини харсангга қаттиқ санчди. Унинг зарбиданми ёки кўчиб тургангами тепадан кутилмаганда пақирдек харсанг кўчиб тушди. У сезмай қолди. Тош бошининг орқа суягини сидириб, қоқ кифтига гурсиллаб урди.

— Вах...

Клим ерда, майда тош устида тўлғанарди. Дўстлари жон ҳолатда унга отилди. Кимдир «духтур» деб юборди. Кимдир телефонга югурди.

Бир лаҳзадаёқ тоннель ичига «тез ёрдам» машинаси тез кирди. Ундан оқ халатли, қўлига аптечка сандиқчасини ушлаган узун бўйли, қотма юз қиз — Тоҳира саросимага тушиб, воқеа содир бўлган жойга гўё учиб келди. Клим ҳушсиз, питилларди, Климнинг ҳамкасби Фарғона ўғлони Ваҳобжон Нуриддинов ҳаяжон ила тутила-тутила воқеани тушунтирди.

— Ёруғроққа олинглар! — хитоб қилди Тоҳира ва шошилинч сандиқчасини очди. Климнинг устбошини ечди: кўйлак елкасига, қонга ёпишиб қолибди. «Суяги синибди», — кўнглидан ўтказди у. Тоҳира буни атрофида турган йигитларга айтмади. Ҳаяжонини босди:

— Машинага чиқаринглар, касалхонага жўнатамиз!

* * *

... Чошгоҳ пайти. Тоннель рўпарасида жойлашган гугурт қути шаклидаги вагон уйча олдида Тоҳира дара кўркини томоша қилиб турарди. Тоннелчи кийимидаги кишилар, машиналар тоннелга бири кириб, бири чиқиб турибди.

— Салом, Тоҳира Темировна!

Бу овоз Тоҳиранинг диққатини бўлди. У ёнига ўгирилди. Пастдан бўй-бастлари тенг, каскали икки киши жилмайиб чиқиб келардилар.

— О, Клим Павлович, келинг, тузалиб кетдингизми? — бирдан қувониб кетган Тоҳира юзида табассум ўйнаб, Клим томон келди. Дўстона кўришдилар.

— Сизлар бор жойда, омонлик ҳаммага ёр,— дея сўз қўшди Ваҳобжон хушнуд.

— Ҳа, ҳа, асл гапни айтдинг,— деди Клим дўстига кулиб боқиб ва яна Тоҳирага юзланди,— минг раҳмат, бахтли бўлинг.

Тоҳиранинг юзида табассум балқиб, сирли хаёл суриб, жигарранг қояларга кўз югуртирарди. Гўё бутун борлиқ унинг қувончидан шодланаётгандай жилваланарди назарида. Асатин қизи Тоҳира Темирова ўз ҳаётида жуда кўп қувончли дамларнинг шоҳиди бўлган. У бундан етти ой илгари Кавказда, Қора денгиз соҳилларида ҳам бемор кишиларнинг маъюс чеҳрасидан ғамини қувиб, севинч ҳадя этарди. Ҳозир эса Вахш соҳилларида замонамиз фарҳодлари саломатлигига посбонлик қиляпти, уларга шодлик улашяпти.

Жамолиддин ТОШМАТОВ.

Бизнинг календарь

РАКЕТАСОЗ ОЛИМ

Эртага таниқли Совет олими Фридрих Артурович Цандернинг туғилганига 80 йил [1887 — 1933] тўлди. Ф. А. Цандер талантли инженер ва ихтирочи бўлиши билан бирга Совет ракетасозлигининг қалдирғочларидан ва планеталараро учиш ташаббускорларид а н бири эди.

1907 йилдаёқ реактив ҳаракатлар масаласи билан қизиқиб иш бошлаган Ф. А. Цандер мамлакатимизда биринчи бўлиб, «ОР-1» тажрибакор реактив двигателини, ёқилғи билан ишлайдиган «ОР-2» ракета двигателини ва суюқлик билан ишлайдиган ракета двигатели ўрнатилган ракета яратди. Унинг қитъалар аро учишдаги жуда кўп изланишлари ҳамда суюқлиқ билан ишлайдиган ракета двигателлари яратиш устидаги ишлари ана шу соҳанинг мутахассисларига яқиндан танишдир. Ф. А. Цандер ўзининг илмий ва инженерлик фаолиятини катта ишлар, яъни кенг тушунтириш ишлари билан боғлаб олиб борди. У жуда кўп марта оммавий йиғинларда лекциялар ўқиб, докладлар қилди. Ўзининг бу тарғиботида олим ракета техникасини ва космонавтикани пропаганда қилди.

СУД ЗАЛИДАН

«КОРОЛЬ» ВА ЮГУРДАКЛАР

Тергов бир йилдан ортиқ давом этди. Шу вақт мобайнида бир юз йигирма тўққизта киши сўроқ қилинди. Улар шу иш юзасидан гувоҳлик берган, кишилар бўлиб савдо ходимлари, уй иши билан шуғулланувчи аёллар, хизматчилар, ишчилар, деҳқонлар, турли касб эгалари эди.

Шу қадар узоққа чўзилган терговнинг сабабчиси ким?

Воқеа шундай бўлганди. Бўка район универмагида 1966 йилнинг 24 май куни 98 та фактура ёзилмаган капрон рўмол топилди. Бу рўмолларнинг қаердан, ким келтирганлигини аниқлаш зарур эди. Магазин ходимларидан сўралганда рўмол Эркин Саидмуҳамедов деган шахс томонидан келтирилганлиги аниқланди. Сўнгра тергов органлари ва жамоат тартибини сақлаш ходимлари бу шахснинг ким эканлигини аниқлаш пайига тушдилар.

Магазин директори Абдувоҳид Мавлонов ва сотувчи Зуҳринисо Сидиқованинг айтишича, Эркин Саидмуҳамедов Тошкент шаҳрида истиқомат қилар экан.

Калаванинг учи топилди. Эркиннинг адреси ҳам маълум бўлди. Эндиликда уни қўлга тушириш ва бутун айбни бўйнига қўйиш лозим эди. Бунинг учун жамоат тартибини сақлаш ходимлари Эркин билан яқиндан алоқа қиладиган кишиларни аниқлашди. Унинг кетидан кузатишди. Маълумотларга кўра бу группа одамлари Эркиннинг уйида учрашиб, шахсан ундан топшириқ олишар, унинг кўргазмасига кўра, ҳар бир ишни бажаришар, унинг буйруғи билан маълум шаҳарга бориб, зарур молларни келтиришар эди.

Ниҳоят 1966 йилнинг июнь ойида Эркин Саидмуҳамедов кўчада кетаётганда қўлга туширилиб, жамоат тартибини сақлаш область бошқармасига келтирилди. Ўзининг қўлга тушганини сезган фирибгар бу ердан ҳам осонликча қутулиб кетиш, сувдан қуруқ чиқиш йўлларини ўйлади.

— Энди мен қўлга тушдим, бу даргоҳдан осонликча чиқиб кетолмайман,—деди у.—Бошлиқларинг ким, мен у билан ёлғиз қолиб гаплашмоқчиман.

— Гапнинг ўғил боласини айтганда,—дея гап бошлади Эркин Саидмуҳамедов хонадан кишилар чиқиб кетгач,—мана бу пулни олинг,—бу ширинкомаси,—қолганини кейин гаплашиб оламиз. Мени қўйиб юборинг, эсон бўлсак, хизматингизни унутмайман.

Жиноятчи тинтув қилинди. Ўзига пора сифатида газетага ўраб узатилган пулни санади. У пул 300 сўм экан. Пора эса жиноятчини қамоққа олиш, унинг иши юзасидан тергов юритиш учун катта имконият берди.

Маълум бўлишича, ҳеч ерда бирорта иш билан шуғулланмайдиган Эркин Исмоилович Саидмуҳамедов 1966 йилнинг январида ўз ёнига тутируқсиз кишиларни тўплаб, чайқовчилик группаси ташкил қилди. У группа Тбилиси шаҳрида истиқомат қилувчи «Сосо» лақабли Иосиф Виссарионович Квителашвили, «Робик» лақабли Рубен Георгевич Органов, «Армик» лақабли Арменак Погосович Манукян, «Рафик» лақабли Рафаэль Миссакович Саркисян ва «Глухой» лақабли Михаил Мошакович Михелашвили ҳамда Эдик Малхосян билан тил бириктириб, мунтазам равишда Тбилисидаги «Гордабонсия» фабрикасидан мингглаб капрон рўмолни 3 сўм ва 3 сўм 50 тийиндан олиб, Тошкентга келтиришган. Ўзбекистоннинг турли шаҳарларида 4 сўм 20 тийин, 4 сўм 80 тийиндан магазинларга топширишган. Магазин ходимлари эса унинг устига нарх қўйиб, харидорларга пуллашган.

Бу тўда Тошкентдан Тбилисига ҳам қуруқ бормаган. Бу ердан 28 сўм 30 тийинлик СТ-3501 артикулли япон сорочкаларини олиб бориб 48—51 сўмдан сотишган.

Бу ишни амалга ошириш учун Эркин Саидмуҳамедов олдин ўзига керакли кишиларни ёллади. Сўнгра Тбилисидаги шериклари билан тил бириктириб, биргаликда пароль ишлаб чиқдилар. Агар Тбилисида рўмол тайёрлаб қўйилган бўлса, у ердан Тошкентга «Боламиз соғайиб қолди, меҳмонларни кутяпмиз» деган телеграмма келарди. Агар тайёр бўлмаса «Боламиз касал, касалхонадан чиқишни кутяпмиз» деган телеграмма келарди.

Улар Тошкент аэропортида ҳам учувчи Сирожиддин Турғунов орқали истаган вақтда бошқа кишиларнинг номига Тбилисига учиш учун билет олишни маслаҳатлашди. Билетлар олдиндан қайд қилиниб, фақат самолёт учиш вақтида, майдонга чиқаверишда йўловчилар қўлига тутқазиларди. Йўловчилар эса олдиндан бошқа шахслар томонидан топширилган чемодан учун ҳужжатни олиб битта газета билан самолётга чиқишарди.

Ишни пухталаш мақсадида тўданинг Тошкентдаги бошлиқлари ҳам ўзларига лақаб қўйиб олишди. Эркиннинг лақаби «Король» Ботир Ориповнинг лақаби «Доцент» эди. (У худди олимларга ўхшаб салобат билан ўйланиб қадам босишни яхши кўрарди).

Ҳар бир «командировка» олдидан «Король» ўз ходимига топшириқ берарди, ҳар бир ишни пухта тушунтирарди. Унинг югурдаклари Зайниддин Исмоилович Саидмуҳамедов, Алишер Собирович Зокиров, Муҳаммад Тожибоевич Исроилов, Ёқут Одиловна Расулевалар ўз хўжайинларининг буйруғини ҳалоллик билан адо этишган. Тбилисига ҳар бир қатнаганлари учун йўл кира ва бошқа харажатдан ташқари 280-300 сўмдан пул олишган. Учувчи Сирожиддин Турғунов ҳам рейсдан бўш вақтларида «Корол»нинг ишини бажарган. Бошқалар қатори «холис хизмати»га ҳақ олган.

Шу йўл билан улар Тбилисидан Тошкентга 18700 дона капрон рўмол келтириб, Тошкентдан Тбилисига 152 дона япон сорочкасини олиб борганлар. Бу моллардан биргина, «Корол»нинг ўзи шерикларига берган ҳақдан ташқари ўн минг сўмдан ортиқ фойда кўрган.

Тошкентга келтирилган моллар қандай қилиб, қаерда пулланар эди? Уни сотишда кимлар ёрдам берарди? У моллар кимникида, қаерда сақланарди?

Илоннинг ёғини ялаган Эркин Саидмуҳамедов бунинг ҳам йўлини топган. Тбилисидан келтирилган моллар Калинин районида истиқомат қилувчи Акбар Иброҳимов исмли шахснинг ер тўласи ва поли остида сақланиб, бунинг учун уй эгасига ҳар ойда 200 сўмдан ижара ҳақи тўланган. Рўмоллар эса Наманган, Оҳангарон ва бошқа шаҳарларда саноат моллари магазини орқали пулланган. Бундан магазинчилар ҳам фойда кўришган албатта. Молни Наманган ва Оҳангаронга элтиб берган кишига ҳам ҳар бир қатновига 100 сўмдан ҳақ тўланган. Бунинг учун фактларга мурожаат қилайлик. Бу шахслар Наманган шаҳридаги Абдумажид Хўжаев директорлик қилаётган универсал магазинга 7 минг дона. Бўка районидаги универсал магазиннинг мудири Мавлонов билан бўлим мудири Зухринисо Сидиқовага 600 дона. Қоралпоғи с т о н АССР Хўжайли шаҳридаги «Водник» станциясидаги 3-магазин ходими Мария Яковлевна Хванга 300 дона рўмол элтиб беришган.

Хўш, бу шахслар ким? Тўданинг бошлиғи Эркин Исмоилович Саидмуҳамедов Москвадаги иқтисод институтида ўқиб юрган вақтидаёқ помидор ва мева билан савдо қилганлиги учун бир неча бор жазоланган, икки марта 15 суткадан қамалиб чиққан. Эндиликда ҳеч ерда ишламай, ўз машъум ниятини амалга оширган Эркин ўзининг шум нияти йўлида умр йўлдошидан ажралишдан ҳам тоймаган. Тошкент медицина институтида ишловчи хотини Раъно Азимбоевани бу йўлдан қайтаришга урингани учун икки боласи билан ҳайдаб, чайқовчи Инобат Қосимовага уйланган. Эркин Саидмуҳамедов бир уйни (Темирязов кўчаси, 8-уй) ўз номига, иккинчи уйни эса онаси номига ёздириб қўйган экан.

Яқинда Тошкент область халқ суди жиноятчиларнинг ишини қараб чиқиб, Эркин Исмоилович Саидмуҳамедовни 7 йил, Зайниддин Исмоилович Саидмуҳамедов, Алик Собирович Зокиров, Ботир Ҳасанович Орипов, Абдумажид Хўжаев, Боймурот Холбоевни уч йиллик муддат билан озодликдан маҳрум қилиб, тўданинг қолган ўн аъзосини турли муддатлар билан қамоқ ва шартли жазога ҳукм қилди.

Бу жиноий ишни очишда жамоат тартибини сақлаш Тошкент область тергов бўлимининг бош терговчиси милиция старший лейтенанти В. Абрамов ва бошқалар хушёрлик билан ишлашди.

О. МИРПЎЛАТОВ.
М. ҲАКИМОВ.

ҚИЗ ХАЁЛИ — А. Тўраев фотоэтюди.

КЕЧКИ УНИВЕРСИТЕТГА МАРҲАМАТ

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм кечки университети партия маорифининг ҳамма шохобчалари учун пропагандист кадрлар тайёрлайди ва партия, Совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол раҳбар ходимларининг марксча-ленинча назарияни ўрганишларида ёрдам беради.

Университетда: партия, хўжалик активи, пропагандистлик, умумий ва ёш марксистлар факультетлари бор.

Умумий факультетда: марксча-ленинча фалсафа, сиёсий иқтисод, илмий-коммунизм, КПСС тарихи, тингловчининг оқими ва мутахассислигига қараб партия пропагандаси методикаси, ишлаб чиқаришни илмий ташкил этиш ва бошқариш ҳамда партия қурилиши ўрганилади.

Бу факультетда ўқиш муддати уч йил. Факультетга ўрта маълумотли кишилар қабул қилинади.

Партия қурилиши ва пропагандистлик факультетлари учтадан бўлимга: иқтисодий, фалсафа ва тарих бўлимларига эга. Фалсафа бўлимида машғулотлар кандидатлик минимуми программаси бўйича олиб борилади. Бу факультетларда ўқиш муддати икки йил бўлиб, олий маълумотли кишилар қабул қилинади.

Ёш марксистлар факультетида машғулотлар комсомол раҳбар ходимлари учун тузилган махсус программа асосида олиб борилади.

Агарда истовчилар бўлса, университет мазкур факультетлар ҳузурида эстетика, этика, социологик тадқиқот, халқаро муносабат ва динга қарши бўлимлар ташкил этиши мумкин. Университетни тамомлаганлар ишлаб чиқаришни илмий равишда ташкил этиш, партия пропагандаси методикаси, партия қурилиши бўйича диплом ҳимоя қиладилар ва олий сиёсий маълумотли деган диплом оладилар.

Университетга киришни хоҳловчилар бошланғич партия ташкилотлари район партия комитетлари орқали ҳужжатлаштирилади.

Университет адреси: Карл Маркс кўчаси, 30-уй.

Телефонлар В-38446, В-32161.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

„Зангори" экранда

22 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
Ўзбек тилида:
18.00 Телеянгиликлар.
18.20 Болалар учун. **«Биз Артекда дам олдик».**
18.35 «ОКТЯБРЬ» программаси. **«Партиянинг содиқ фарзанди».** А. Икромов.
19.00 «ХЕВСУР ҚИССАСИ». Бадиий фильм.
20.30 **«Ўзбекистон санъат усталари».** Тамара Назарова.
21.40 Рус тилида телевизион янгиликлар.
21.55 Эшиттиришлар программаси.
МОСКВА КЎРСАТАДИ
22.00 **Футбол бўйича СССР биринчилиги учун. «ЦСКА»** — «ДИНАМО» (Москва). Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
23.45 Телеянгиликлар.
24.00 В. Панова. «Эски Москвада». Телевизион спектакль премьераси. Ленинград шаҳридан олиб кўрсатилади.
02.00 Хоккей. СССР биринчи терма — СССР иккинчи терма. 3-давра.
02.40 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
Рус тилида:
18.00 **М. Горький туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан.** «ОНА». Бадиий фильм.
МОСКВА КЎРСАТАДИ
19.45 Эшиттиришлар программаси.
20.00 Москвада Эстония ССР ҳафталиги. Миллий ҳафталикнинг очилиши.
21.00 Телеянгиликлар.
21.15 **Ярим аср йилномаси.** Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. «1921 ЙИЛ».
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Рус тилида:
22.00 **«Республикалар хазинаси».** Телефильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
18.00 ОЛМАОТА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Рус тилида:
19.30 Эшиттиришлар программаси.
19.35 «Ранг-баранг тошларни сезасизми?». Илмий-оммабоп фильм.
19.55 «Амур тўлқинлари». Концерт.
Ўзбек тилида:
20.20 **«Ашхабод—Реутова».** Ҳужжатли фильм.
20.35 «АВАРИЯ». Бадиий фильм.

23 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
Ўзбек тилида:
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Телеянгиликлар.
18.20 **«Қизил галстук».** Телевизион журнал.
19.00 **Футбол бўйича СССР биринчилиги учун. «ПАХТАКОР»** (Тошкент) — «ШАХТЁР» (Донецк). Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
МОСКВА КЎРСАТАДИ
20.45 «Фаннинг революцион марши».
21.00 Телеянгиликлар.
21.20 **«Сенга, ёшлик».**
22.00 Интервидение. Москвада Эстония ССР ҳафталиги. Концерт.
01.00 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Рус тилида:
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун. **«Биринчи саёҳат».** Қўғирчоқ телефильми.
18.20 «Китоб—кичкинтойларга».
18.40 **«Тоғли мамлакатга визит», «Литва мебели».** Кинофильмлар.
19.10 Телеянгиликлар.
19.25 Қурувчилар учун. Белорус куйларидан концерт.
Ўзбек тилида:
20.00 Телеянгиликлар.
20.15 **Румин халқининг миллий байрами.**
20.35 **Жаҳон халқлари концерти.**
21.20 «ЎЛМАС ГАРНИЗОН». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
Рус тилида:
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун. **«Мушукча саргузаштлари».** Қўғирчоқ фильм.
18.30 **«Болгария билан учрашув».** Ҳужжатли фильм.
18.50 **«Невадаги қалъа».** Телефильм.
19.50 «Днепр юлдузлари». Концерт.
21.05 ИЛК СЕВГИ ҚЎШИҚЛАРИ». Бадиий фильм.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА —23/ VIII да **Нодира,** 24/VIII да **Гавҳари шамчироқ.**

ҲАМЗА номидаги ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ
30 августда
қирқ еттинчи мавсумини очади.

Кинотеатрларда

22 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА
Византиялик савдогар хазинаси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).
Катта шаҳар — «МОСКВА» (кечқурун).
Ёввойи асал — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).
Сибирь ерлари ҳақида қисса — НАВОИЙ НОМЛИ (кеч соат 8.20 минут ва 10 да).
ЁЗГИ БИНОДА
Византиялик савдогар хазинаси — «ХИВА», НАВОИЙ НОМЛИ.
Ганга ва Жамна — «РАКЕТА».
Симледаги муҳаббат — ТЕЛЬМАН НОМЛИ.
Катта шаҳар — «ВАТАН».

23 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА
Византиялик савдогар хазинаси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун). «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).
Катта шаҳар — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).
Ёввойи асал — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).
Сибирь ерлари ҳақида қисса — НАВОИЙ номли (кеч соат 8.20 минутда ва 10 да).
ЁЗГИ БИНОДА
Византиялик савдогар хазинаси — «ХИВА», НАВОИЙ номли.
Ганга ва Жамна — «РАКЕТА».
Катта шаҳар — ТЕЛЬМАН номли.
Симледаги муҳаббат — «ВАТАН».

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗ СТАДИОНИДА
22 август кеч соат 6.30 минутда
СССР биринчилиги учун «А» класс командалари ўртасида
ФУТБОЛ
«Луч» (Владивосток) — **«Политотдел»** (Тошкент области) командалари учрашадилар.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
23 август кеч соат 7 да СССР биринчилиги учун
«Шахтёр» (Донецк) — **«Пахтакор»** (Тошкент) командалари ўртасида
ФУТБОЛ

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
24, 25, 26 августда
Республика конкурсига қатнашувчилар ижросида
КАТТА АСКИЯ ВА КОНЦЕРТ КЕЧАЛАРИ ЎТКАЗИЛАДИ
Кеч соат 8.30 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

В. С. МИТРАФАНОВ НОМЛИ СУВ СПОРТИ САРОЙИ

20 августдан 1 сентябргача сентябрь ойи учун **«Соғлиқ» группасига** 6 дан 14 ёшгача ва катта ёшдаги кишиларнинг абонементларини сотади.

Болалар абонементининг нархи (бир ойда 12 машғулот)—**2 сўм 40 тийин,** катта ёшдагилар учун—**6 сўм.**

Абонемент сотиб олиш учун **соғлиғи тўғрисида медицина справкаси** ва **3х4 катталикда фото сурат** топшириш керак.

Машғулотлар **душанба, чоршанба жума ёки сешанба, пайшанба, шанба** кунлари ўтказилади. Қатнашиш соатини абонемент эгаси ўзининг бўш вақтига қараб белгилайди.

Шунингдек **якшанба кунларига ҳам абонементлар сотилади.** Унинг нархи—**2 сўм.**

Абонементлар ташкилотларнинг коллектив заявкалари бўйича пул ўтказиш йўли билан ҳам сотилади.

Машғулотлар мутахассис-тренерлар раҳбарлигида **методик асосда** ва **соғлигини ҳар томонлама мустаҳкамлаш тартибида санитария-гигиена ҳамда ҳарорат режимига амал қилган ҳолда** ўтказилади.

Кейинги муддатларга абонементлар ойининг **20 числоларида** сотилади.

Касса ҳар куни кундуз соат 4 дан кеч 8 гача, якшанба кунлари эрталаб соат 10 дан кундуз 1 гача ишлайди.

Керакли справкалар учун В-3-11-46 телефони орқали мурожаат қилинсин.

Хоразм область Янгиариқ районидаги 7 сон ўрта мактаб томонидан **САИДОВ РАДЖАБ** номига берилган 188241 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ҲАҚИДАГИ АТТЕСТАТ
бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Киров районидаги 63 сон ўрта мактаб томонидан **ТУРСУНХОДЖАЕВ СУЛТОНХЎЖА** номига берилган 461962 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ҲАҚИДАГИ АТТЕСТАТ
бекор қилинади.

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИГА
қурилиш монтаж ишлари технологияси бўйича **қурувчи-инженер** ва **темир-бетон буюмлари технологияси** бўйича **инженер-технолог ўқитувчилар**
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 32-уй, телефон 4-24-42

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОН ТЕХНИКА ЗАВОДИГА
1—5 разрядли токарлар, ускуналарни ремонт қилиш бўйича **слесарлар, 1—5 разрядли асбобсозлар, сантехниклар, электр монтёрлари, созловчилар, радиомонтёрлари, юкчилар, ёрдамчи ишчилар, уборшчицалар, чизмачилар, омборчилар, машинисткалар, иқтисодчи-инженерлар, нусха кўчирувчилар,** шунингдек юқорида кўрсатилган мутахассисликка ўргатиш учун йигит ва қизлар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-6, Пролетар кўчаси (1, 2, 3, 4, 5, 13, 14-трамвайлар, 3, 18, 25-автобуслар, 1, 3-троллейбусларнинг «Дизельная» остановкаси), телефон В-3-86-22.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТга
линотипчилар, вёрсткачилар, ҳарф терувчилар, печатчилар, қабул қилувчилар, муқовачилар, стереотипчилар, контролерлар, слесарлар, шогирдлар, ёрдамчи ишчилар, вахтёрлар, уборшицалар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй, кадрлар бўлими.

2-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1967/68-ўқув йилига
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум қуйидаги мутахассисликлар бўйича авиация саноати учун юқори малакали мутахассислар тайёрлайди:

металлар бўйича токарлар, металлар бўйича фрезерчилар, саноат маҳсулотларини йиғувчи-слесарлар, ремонтчи-слесарлар, мисгар-слесарлар, слесар-монтажчилар.

8-10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 15 ёшдан 25 ёшгача ёшлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — бир йилдан икки йилгача.

Ўқиш вақти ишлаб чиқариш стажига киради.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганлар Олий ўқув юртларига конкурссиз қабул қилинадилар.

Ўқувчилар стипендия билан таъминланади.

Билим юртига кирувчилар ариза, таржимаи ҳол, етуклик аттестати ёки табель (асл нусхаси), турар жойидан справка, мактабдан ёки иш жойидан характеристика, олтита фото сурат (3х4) топширадилар.

Паспорт ёки гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Андижон областидан келганларга ётоқхона берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, У. Юсупов кўчаси, Авиация проезди, 10-уй.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-БЕТ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор—В3-02-49 дан В3.02.58 гача, редактор ўринбосарлари—В3-29-33, В3.29-09; масъул секретарлар — В3.27.22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3-29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими—В3-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими—В3-29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—В3-29.70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3.27-57; ахборот бўлими—В3-65.57; эълонлар бўлими—В3-81.42.

22 АВГУСТ, 1967 Й. Р. 06629. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2990.